

2018-06-14
Ku2018/01351/KL

Kulturdepartementet

Riksantikvarieämbetet
Box 5405
114 84 Stockholm

Uppdrag till Riksantikvarieämbetet om hur kulturhistoriska värden integreras och tas tillvara i plan- och byggprocesser

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Riksantikvarieämbetet att, i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget, samla och redovisa kunskap om och goda exempel på hur kulturhistoriska värden kan integreras och tas tillvara i plan- och byggprocesser.

Närmare om uppdraget

Syftet med uppdraget är att bidra till att öka kunskaperna om den befintliga bebyggelsens och miljöns kulturvärden och att stärka kompetensen om hur dessa miljöer kan samspela med nybyggnation och samhällets utveckling.

Uppdraget ska genomföras i samarbete med Boverket, Statens centrum för arkitektur och design och Statens konstråd.

Inom ramen för uppdraget ska Riksantikvarieämbetet även inhämta och ta tillvara länsstyrelsernas erfarenheter av kulturmiljöarbete.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 29 november 2019.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen bedömde i proposition Politik för gestaltad livsmiljö (prop. 2017/18:110) att Riksantikvarieämbetet borde ges i uppdrag att i samarbete med Boverket, Statens centrum för arkitektur och design och Statens konstråd samla och redovisa kunskap om och goda exempel på hur

kulturhistoriska värden kan integreras och tas tillvara i plan- och byggprocesser.

Perspektivet gestaltad livsmiljö innebär en helhetssyn på formlandet av livsmiljön i vilken arkitektur, form och design ses som ett sammanhållet område. Den gestaltad livsmiljön utgörs således av en helhet där kulturarvet och kulturmiljön är självklara delar. Det är en viktig uppgift för Riksantikvarieämbetet och övriga aktörer inom kulturmiljöområdet att bidra till att öka kunskaperna om den befintliga bebyggelsens och miljöns kulturvärden och att kompetensen generellt stärks om hur dessa miljöer kan samspela med nybyggnation och samhällets utveckling.

Förvaltningen av kulturarvet och kulturmiljövärden har stor betydelse för att uppnå hållbara och attraktiva livsmiljöer. Städer och stadsdelar som får växa fram över tid utifrån sina unika förutsättningar skapar allsidighet och stora sociala värden och är därmed som regel långsiktigt hållbara ur dessa aspekter. För samhällsinvånare och besökare ger de historiska spåren därtill en betydelsefull ingång till historisk kunskap om och förståelse för samhället vi lever i.

I samhällsplaneringen handlar gestaltningsuppgiften både om hur den framtida bebyggelsen ska placeras och utformas och om åtgärder för att ta hand om och utveckla befintlig miljö och bebyggelse. Gestaltningen av den befintliga livsmiljön och förvaltning av de kulturvärden som finns där är en lika viktig uppgift som skapandet av nya områden. Ny bebyggelse och infrastruktur behöver utformas så att de stödjer och kompletterar det befintliga, så att de värden som finns på platsen tillvaratas och kan utgöra en resurs. Även förändringar i miljön, exempelvis i form av klimatanpassningsåtgärder och tillgänglighetsanpassningar, bör göras med hänsyn till befintliga kulturhistoriska värden.

Även i samband med upprustning av befintlig bebyggelse måste gestaltningen ske med omsorg och ta tillvara de kvaliteter och värden som finns i det befintliga, när det gäller såväl enskilda byggnader som helhetsmiljön. Som regel innebär det god hushållning med resurser att ta tillvara befintlig bebyggelse, i form av att det arbete som tidigare investerats och material som redan tillverkats för produktionen omhändertas. Historisk byggkunskap och kunskap om kulturhistoriska sammanhang är viktiga

förutsättningar för att undvika att sådana resurser går förlorade i samband med renovering eller rivning.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Christina Nylén

Kopia till

Finansdepartementet/BA, SFÖ
Miljö- och energidepartementet/KL NA
Näringsdepartementet/BT SUBT, SPN
Boverket
Samtliga länsstyrelser
Statens centrum för arkitektur och design
Statens konstråd